Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 3 **Poznań, dnia 1 lutego 1937** **ROK 16**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Co winien wiedzieć właściciel samochodu o ulgach podatkowych?

W związku z tendencją jak najszybszego zmotoryzowania kraju także władze podatkowe ustosunkowały się do właściciela samochodu niewątpliwie przychylnie. Podczas, gdy niedawno jeszcze temu posiadanie auta uważano za dowód zamożności i odpowiednio do tego oceniano dochód właściciela przy wymiarze podatku, to w roku ubiegłym nastąpiły w tym względzie radykalne zmiany na lepsze. Dziś nabywca pojazdu mechanicznego nie potrzebuje się lękać, że będzie miał kłopot z władzami podatkowymi, że nabycie samochodu przyczyni się do wymiaru wyższego podatku, albowiem ustawodawstwo podatkowe przyznaje mu znaczne ulgi.

Ulgi te są różnego rodzaju.

I. dla osób, prowadzących księgi handlowe.

W myśl art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym łącznie z § 14 pkt. 6 rozp. Min. Skarbu z dnia 27. 4. 36. w sprawie wykonania ustawy o państw. pod. doch., oraz okólnika Min. Skarbu z dnia 2. 4. 36. L. D. V. 4587/1/36 — Dz. U. M. Sk. Nr. 9, poz. 300 — podatnik prowadzący prawidłowe względnie uproszczone księgi handlowe, oraz uproszczone księgi gospodarcze — art. 81 § 2 ord. pod. — może odpisać jednorazowo cenę nabycia samochodu — tak nowego, jak i używanego — pod warunkiem jednak, że odpisanie musi być dokonane **wyłącznie w tym roku operacyjnym, w którym pojazd mechaniczny został nabyty.** Dokonanie całkowitego odpisu w latach późniejszych nie jest dopuszczalne.

Ilość samochodów i wysokość cen nabycia nie odgrywa tu żadnej roli.

II. dla osób nieprowadzących ksiąg.

Na zasadzie rozporządzenia Prez. Rz. P. z dnia 7. 5. 36. osobom fizycznym, które w okresie tylko do 1. 1. 193 nabędą pojazdy mechaniczne w cenie do 12.000.— zł, przysługuje ulga w podatku dochodowym i specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych.

Pojazd mechaniczny **musi być nowy i nabyty** tylko u sprzedawcy, trudniącego się zawodowo sprzedażą, montażem lub produkcją pojazdów mechanicznych w kraju.

Ulgi przysługują podatnikom, płacącym podatek nietylko w myśl działu I. (kupcom, osobom wolnych zawodów itd.), ale także z działu II. (urzędnikom i innym osobom, których dochód pochodzi z najemnej pracy).

Podatnicy z działu I. winni złożyć podanie do właściwego urzędu skarbowego **przed uprawomocnieniem się wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy bezpośrednio następujący po roku,** w którym uregulowano cenę kupna za pojazd mechaniczny.

Osoby zaś płacące podatek z działu II winny złożyć podanie o zwrot podatku także do urzędu skarbowego w terminie do dnia 1 kwietnia roku następującego bezpośrednio po roku, w którym należność za pojazd została całkowicie uiszczona.

Pokrycie ceny kupna we wekslach uważa się za zapłatę.

Do podania o zwrot podatku należy dołączyć odpowiednie zaświadczenie sprzedawcy oraz zestawienie wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu roku, w którym pojazd nabyto, oraz potrąconych podatków.

Jeżeli cena nabycia jest wyższa od dochodu uzyskanego w roku, w którym pojazd mechaniczny nabyto, natenczas nadwyżka będzie potrącona z dochodu lub wynagrodzenia w następnych 2 latach.

Podanie musi być załatwione przez urząd skarbowy w 2 tygodniach od daty złożenia, jak to głosi okólnik Min. Sk. z 5. 11. 1936 L. D. V. 11951/1/36 — Dz. Urz. Min. Sk. 30/916. —

III. Podatnicy działu I. o ile nie korzystają z jednorazowego odpisania ceny nabycia samochodu, mogą corocznie amortyzować 20% ceny i to w myśl § 14 ustp, 3 pkt. 9 rozp. Min. Sk. z 27. 4. 36. o wykonaniu ustawy o państw. pod. doch. — Dz. U. R. P. nr. 40/36 poz. 301. —

IV. Wreszcie osoby, — podatnicy działu I — zwłaszcza wolnych zawodów, mogą odpisywać na koszty utrzymania samochodu nadto miesięcznie zł 100—150.

Koszty utrzymania samochodu bowiem — jak głosi okólnik Min. Sk. z 2. 4. 36. L. D. V. 4587/1/36 — należy potrącać na równi z innymi kosztami osiągnięcia dochodu i to bez względu na to, czy używa się samochodu wyłącznie w celach zarobkowych, czy też także dla przyjemności.

Jeżeli właściciel pojazdu może skorzystać z jednorazowego odpisania ceny kupna od rocznego dochodu, o czym była mowa wyżej ad I, to oczywiście wyjdzie na tym lepiej, niż gdyby miał się ubiegać o ulgi na zasadzie specjalnej ustawy — wyżej pod II. — Przykładowo przedstawia się wysokość podatku państwowego następująco:

a) podatnik z działu I, odpisujący cenę kupna np. zł 10.000,— od dochodu zł 12.000,— płaci podatek dochodowy od zł 2.000,— i według stopy podatkowej dla tej skali tj. zł 70,— natomiast

b) podatnik, który ksiąg nie prowadzi, względnie którego dochód pochodzi z poborów służbowych, prowizji itd. i wynosi rocznie także zł 12.000,— musi zapłacić podatek wprawdzie od zł 2.000,—, ale wedle stopy procentowej, przewidzianej dla zł 12.000,— tj. 9,8% od zł 2.000,—, czyli zł 196,—.

Widzimy więc dość poważną różnicę we wysokości podatku, przy czym nawiasem dodaje się, że sposób obliczenia podatku, wymieniony ad b), nie jest wprawdzie zgodny z samą ustawą, lecz z rozporządzeniem wykonawczym Min. Sk. z dnia 18. 7. 1936 i dlatego mógłby ewentualnie ulec zaczepieniu w drodze skargi do N. T. A.; rozp. wykonawczym zmieniono bowiem ustawę na niekorzyść podatnika, w czym przekroczono ramy tejże ustawy.

Bol. Mielcuszny

Skarb. - Finanse

O udostępnienie płatnikom wglądu do akt spraw rozpatrzonych przez Komisję Odwoławczą.

Kierując się założeniem, że dążyć powinno się u nas do systematycznego zapobiegania nadmiernej ilości spraw odwoławczych w zakresie postępowania podatkowego i z drugiej strony wytworzyć należy warunki, sprzyjające możliwości szczegółowego uzasadnienia środków odwoławczych, co ułatwia i usprawnia tok postępowania, Izba Przemysłowo - Handlowa w Łodzi zwróciła się do Ministerstwa Skarbu i zadecydowanie poniższej sprawy zasadniczego charakteru.

Sfery gospodarcze kwestionują celowość i słuszność zasady postępowania, w myśl której władze skarbowe odmawiają płatnikom udzielania jakichkolwiek informacji z akt, które rozpatrzone zostały przez Komisję Odwoławczą. Powyższa praktyka — jak podnoszą płatnicy — w wielu wypadkach uniemożliwia złożenie skargi do NTA., według zaś opinii Izby, co najmniej wpływa na niepożądane obniżenie jej poziomu, gdyż skarga pisana bez znajomości aktu nie zawsze może stać na poziomie, jakiego zwłaszcza wymagać należy od kasacyjnego środka prawnego.

Wobec powyższego Izba Przemysłowo - Handlowa w Łodzi wskazała na potrzebę zlikwidowania owej praktyki, przy czym niezależnie od uwag powyższych przytoczyła szereg argumentów natury prawnej. Argumenty owe zmierzają do umotywowania tezy, iż wobec braku norm prawnych, regulujących powyższe zagadnienie, należałoby do spraw podatkowych i rozstrzygniętych w drugiej instancji zastosować w drodze analogii przepis art. 65 ustawy NTA., który zezwala stronom na przeglądanie akt w Trybunale.

Jeśli bowiem w interesie ogólnym leży zapewnienie płatnikowi takiej sytuacji, aby nie tylko lepiej mógł on sformułować i uzasadnić środek odwoławczy, lecz, dzięki ocenie, iż wymiaru nie da się obalić wogóle zrezygnował z założenia zbędnego środka prawnego, to nie wystarcza przeglądanie akt dopiero w Trybunale, lecz konieczne jest ponadto przyznanie płatnikowi wglądu w akta odwoławcze już w stadium poprzedzającym wniesienie skargi do NTA.

W konkluzji Izba wskazała na potrzebę wydania zarządzenia zezwalającego stronom na przeglądanie akt odwoławczych z wyjątkiem tych, które władze skarbowe zamierzają wyłączyć z pod przeglądu w NTA. i ujawnienia na rozprawie.

Konferencja w Ministerstwie Skarbu w sprawie sporządzania inwentarzy.

W dniu 15 grudnia r. ub. odbyła się w Warszawie w Ministerstwie Skarbu konferencja, przedmiotem której była sprawa ustalenia zasad sporządzania inwentarzy.

W kwestii terminu wysunięto propozycję, by stosowane były czasokresy, przewidziane w kodeksie handlowym oraz rozporządzeniu o rejestrze handlowym, koniecznym jest jednak posiadanie brulionów dla stwierdzenia, czy inwentaryzacja była rozpoczęta w ostatnim dniu okresu gospodarczego i objęła zapasy, znajdujące się w tym dniu w przedsiębiorstwie.

O ile chodzi o sposób sporządzania inwentarzy wysunięto takie kwestie, jak ulgowe traktowanie jednolitych towarów, spisywanie inwentarza z ksiąg magazynowych, o ile one są kontrolowane, a zapasy systematycznie sprawdzane, stałe inwentarze dla stałych pozycyj majątkowych, sprawę dyskonta weksli, towarów w drodze inwentaryzacji świadczeń periodycznych i umów długoterminowych itp.

Przy omawianiu sposobu szacowania wskazano na sprawę szacowania towarów modnych, zapasów w przedsiębiorstwach przemysłowych zwłaszcza znajdujących się w tym dniu (31. XII.) w pełnym procesie produkcji (roztopiona masa szkła w wannach itp.) oraz cały szereg związanych z inwentaryzacją zagadnień.

Przeprowadzona na ten temat wymiana poglądów ma ułatwić Ministerstwu Skarbu uwzględnienie potrzeb i warunków życiowych płatników zarówno przy rozstrzyganiu spraw konkretnych, jak również przy wydawaniu ogólnych zarządzeń.

Egzekucja kar pieniężnych nałożonych w postępowaniu karnym skarbowym.

Okólnikiem z dnia 4 stycznia 1937 (L. D. V. 21507/L/35) Ministerstwo zarządziło, że również przy egzekucji kar pieniężnych wymierzanych w postępowaniu karnym skarbowym może mieć z pewnymi zmianami zastosowanie okólnik z dn. 27 grudnia 1932 r., który uregulował sprawę przymusowego ściągania niedoborów celnych w sposób nieco odmienny, aniżeli to przewidują obowiązujące dla wierzycieli przepisy. W szczególności jako tytuł wykonawczy dla tych kar może służyć orzeczenie karne przewidziane w art. 185 ustawy karnej skarbowej. W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu poleciło, aby Urzędy Skarbowe nie kwestionowały wniosków egzekucyjnych o ściągnięcie kar pieniężnych sporządzonych w sposób powyższy i to nie tylko jeśli chodzi o wnioski, które będą wpływać w przyszłości, lecz także jeśli chodzi o wnioski, które wpłynęły przed wydaniem niniejszego okólnika.

Handel zagraniczny.

W sprawie stosowania pozwoleń przywozu.

Z dniem 1 stycznia 1937 roku wszedł w życie okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 10. XI. 1936 roku o zakazie stosowania przez urzędy celne pozwoleń

przywozu Ministerstwa Przemysłu i Handlu po terminie ich ważności również w odniesieniu do towarów zgłaszanych do odprawy w granicznych urzędach celnych.

Zgłoszenie z § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu o warunkach udzielania pozwoleń przywozu (Dz. U. R. P. Nr. 36 z r. 1936) termin ważności pozwolenia jest dochowany, o ile towar zostaje zgłoszony do ostatecznej odprawy celnej przywozowej — przed upływem terminu ważności pozwolenia.

W wypadkach zgłaszania towaru do odprawy celnej w innym urzędzie celnym (w granicznym), niż wskazany w pozwoleniu przywozu (urząd posiadający duplikat pozwolenia) — przepis powyższy stosować należy w sposób następujący:

Towar winien być zgłoszony do urzędu celnego granicznego do odprawy celnej w takim terminie, aby — przed upływem ważności pozwolenia przywozu — mógł być przekazany dla pobrania należności celnych do tego urzędu celnego, który posiada duplikat pozwoleń przywozu (jest wymieniony w pozwoleniu przywozu).

O ile urząd celny wymieniony w pozwoleniu przywozu nie otrzyma pozwolenia przywozu przed upływem terminu jego ważności — odsyła posiadany duplikat tego pozwolenia do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z adnotacją o niewykorzystaniu. (G. S. I. Nr. 15).

Podpisanie układu handlowego polsko-belgijskiego.

W dniu 7 stycznia 1937 roku zostały zakończone od kilku tygodni prowadzone rokowania handlowe polsko - belgijskie i układ handlowy, obejmujący układ celny i kontyngentowy został podpisany.

Należy zauważyć, że w ciągu ostatnich 10 miesięcy rb. rozwój handlu polsko - belgijskiego odbywał się w kierunku korzystnym dla Polski, jak to niejednokrotnie nadmienialiśmy. Wartość eksportu polskiego do Belgii za omawiany okres wyniosła 69.696.000 złotych, natomiast import do Polski — 34.113.000 złotych. Nadwyżką eksportu z Polski nad przywozem z Belgii daje 34.003.000 zł dodatniego salda dla Polski.

Przesyłki zagranicę papierów wartościowych i banknotów polskich.

Na mocy decyzji Komisji Dewizowej banki mogą odsyłać zagranicę papiery wartościowe (nadesłane z zagranicy bez pozwolenia Komisji Dewizowej) oraz banknoty polskie w przypadkach, gdy nadawca zagraniczny odmawia zgody na zapisanie równowartości na rachunek zablokowany, a równocześnie Komisja Dewizowa załatwiła odmownie wniosek odbiorcy o zezwolenie na przyjęcie przesyłki.

W odniesieniu do czeków i weksli, nadesłanych z zagranicy przez cudzoziemców, banki postępować będą jak następuje:

a) Jeżeli czeki i weksle zostają przysłane z zagranicy tylko celem umieszczenia na nich jednej z adnotacji wymienionych w okólniku Nr. 26 Komisji Dewizowej (stwierdzających zezwolenie tej Komisji na wysłanie czeku lub weksla zagranicę i wskazujących sposób przekazania równowartości we właściwym terminie) — wówczas umieszczenie adnotacji dopuszczalne jest tylko za zgodą Komisji Dewizowej — bez względu na wysokość sumy, na którą przesyłka opiewa. We wniosku, kierowanym do Komisji Dewizowej, należy podać datę, pod którą weksle lub czeki poprzednio wyszły z kraju oraz ewentualnie inne potrzebne wyjaśnienia;

b) czeki i weksle, z których wynika, że zostały poprzednio nielegalnie wywiezione z Polski, można zwracać zagranicę na żądanie cudzoziemca tylko za zgodą Komisji Dewizowej;

c) czeki i weksle, niewykupione lub protestowane albo będące przed terminem płatności mogą banki zwracać na żądanie cudzoziemców zagranicę bez zezwolenia Komisji Dewizowej, lecz bez umieszczenia jednej z adnotacji, wymienionych w okólniku Nr. 26 Komisji Dewizowej.

Statut Polskiego Instytutu Rozrachunkowego.

Rozporządzeniem ministrów: Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, Polskiemu Instytutowi Rozrachunkowemu został nadany statut, którego treść przyniósł ostatnio Dziennik Ustaw.

Zakres działalności Polskiego Instytutu Rozrachunkowego — według statutu — obejmuje czynności, związane z wykonywaniem umów rozrachunkowych, zawartych przez państwo lub uprawnione instytucje z państwami lub instytucjami zagranicznymi, dalej czynności, wynikające z przeprowadzania obrotu kompensacyjnego i rozrachunkowego z zagranicą, a wreszcie czynności powierzone w zakresie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i W. M. Gdańskiem przez Komisję Obrotu Towarowego, a także zawieranie umów wykonywczych, dotyczących techniki rozrachunkowej, z instytucjami zagranicznymi.

Do zakresu działania prezesa Instytutu należy wykonywanie zwierzchniego nadzoru nad działalnością P. I. R. Prezes czuwa, aby działalność Instytutu odpowiadała wytycznym zarządzeń ministra Przemysłu i Handlu, zwołuje posiedzenie Rady, przewodniczy im i czuwa nad wykonywaniem uchwał Rady. Rada P. I. R. składa się z 10-ciu członków i 10-ciu ich zastępców, z których po jednym powołują ministrowie: Przemysłu i Handlu, Skarbu, Rolnictwa i Spraw Zagranicznych oraz prezes Banku Polskiego, dwóch powołuje minister Przemysłu i Handlu na wniosek samorządu przemysłowo - handlowego i jednego na wniosek samorządu rzemieślniczego.

W zakresie przewidzianym przez porozumienie polsko - gdańskie, w skład Rady może wchodzić również przedstawiciel W. M. Gdańska.

Reorganizacja Centralnej Komisji Przywozowej.

Ostatnio został zreformowany system wydawania pozwoleń przywozu. Izby Przemysłowo Handlowe i utworzone przy nich specjalne Komitety, zostały upoważnione do przeprowadzania części tych prac, których wykonywanie było dotąd scentralizowane w Centralnej Komisji Przywozowej w Warszawie.

W związku z tym nastąpiło w Poznaniu powołanie Regionalnego Komitetu Przywozowego, w skład którego weszli pp.: wicedyr. Izby St. Piotrowski, wiceprezes Izby St. Szulc i Konsul Ignacy Niedbał, radca Jan Kajewski, dyr. Związku Fabrykantów Fr. Łyczywek, mgr. Kosowicz (Izba Rolnicza) oraz p. Rolirad (Izba Rzemieślnicza). Komitet odbywa zebranie poświęcone podziałowi niektórych kontyngentów regionalnych między przemysł, handel i rzemiosło.

Ruch emigracyjny i reemigracyjny w Polsce.

W latach 1931—1935 wyemigrowało z Polski 229,300 osób. Do krajów europejskich — 135,300, w tym do Francji 57,500, do Niemiec zaś 35,400 wychodźców, natomiast do krajów pozaeuropejskich 94,000 osób (do Stanów Zjednoczonych 96,800 osób, do Kanady 6,300 osób, do Ameryki Południowej 25,88, do Palestyny 52,200 emigrantów). Cyfry te nabierają specjalnego oświetlenia w zestawieniu z tymi samymi liczbami w okresie od 1926—1930 r. Wtedy to ruch wychodźczy wynosił poważną kwotę 964,100 osób — do krajów europejskich 679,100, do zamorskich 285,000 emigrantów.

Cyfry dotyczące powrotu wychodźców wykazują natomiast dużą tendencję wzrostu. Podczas gdy w latach 1926—1930 reemigracja wynosiła ogółem 459.700 osób (z krajów europejskich 426,500, z poza europejskich zaś 33.200 osób), to w następnym pięcioleciu, tj. 1931—1935 cyfra ta wynosi 232.000, a więc przekracza liczbę wychodźtwa w tymże czasokresie. W przecięciu rocznym reemigracja stale się zwiększa i to w dość dużej skali. W roku 1933 wynosiła ogółem zaledwie 18.800 osób (z krajów europejskich 14.900, z krajów zamorskich 3.900), już w roku następnym wyrażała się cyfrą 34.000 reemigrantów (31.800 i 2.200), wreszcie w roku ubiegłym wzmogła się najbardziej, dochodząc do 52.400 powracających do kraju (z krajów europejskich 51.700 osób, z pozaeuropejskich zaś 1.700). Najsilniejszą tendencję w wymienionych latach wykazuje — ze znanych zresztą powodów — reemigracja z Francji, która w omawianym okresie wynosiła: w r. 1933 — 10.200, w r. 1394 — 20.200 osób, by w r. 1935 osiągnąć rekordowy poziom 35.500 osób.

Targi i Wystawy.

IX Targi Katowickie.

W czasie od 16 maja do 1 czerwca 1937 r. odbędą się w Katowicach jak corocznie IX. Targi Katowickie, urządzane staraniem Śląskiego Towarzystwa Wystaw i Propagandy Gospodarczej.

Targi te organizowane w mieście stołecznym żywotnego okręgu śląskiego są chętnie obsyłane towarem krajowym przez wytwórców gdyż stwarzają korzystną okazję dla zamówień i wzmagają przeważnie obroty handlowe.

Ponieważ ożywienie życia gospodarczego jest niezmiernie ważnym postulatem sfer miarodajnych, produkujących i handlowych — przeto starania dążące w tym kierunku powinny znaleźć pełne zainteresowanie.

Olbrzymie oficjalne udziały Francji i Niemiec w Targach Poznańskich.

Francja dąży do zniesienia kontyngentów, co się uwypukliło w inicjatywie zarysowującego się trójporozumienia handlowego między Francją, Wielką Brytanią i U. S. A., to też stanowi ona rynek handlowy o wzrastającym znaczeniu. Oficjalny udział Francji w Targach Poznańskich w roku bieżącym będzie największy, jaki Francja w Polsce w jakiejkolwiekbądź imprezie brała, stanowiąc zarazem udostępnienie tego rynku.

Zasada clearingu, istniejąca między Polską a Niemcami, stwarza z naszej strony konieczność wszelkich możliwości importowych z Niemiec, albowiem są one równoznaczne z eksportem polskim do Niemiec, korzystającym z wysokiego poziomu cen wewnętrznych Rzeszy. Wachlarz produkcji obydwuch krajów, jaki oglądamy na Targach Poznańskich, stwarza ku temu coraz to nowe możliwości. Zgłoszony już oficjalny udział Niemiec w tegorocznych Targach Poznańskich scentralizuje to zadanie.

Związek Inżynierów Budowlanych R. P. organizuje Wystawę Handlową.

Związek inżynierów budowlanych R. P. uzgodnił z Zarządem Targów Poznańskich organizację dużego, handlowego działu budowlanego na przyszłych Targach Poznańskich, które odbędą się od 2—9 maja br. Wzmaganie się ruchu budowlanego stwarza w naszych warunkach konieczność technicznego usprawnienia form budownictwa, by połączyć wygodę i higienę z minimalnym kosztem, oszczędnością pracy w obsłudze mieszkań i całą, jeszcze w Polsce nierozwiązaną sprawą ogrzewania. Klimat Polski przy znacznej wilgoci, dużych zmianach temperatury i porywistych wiatrach, stwarza swoiste zagadnienia techniki ogrzewania i wentylacji, które muszą być pokonane w swoisty sposób. Pozatem istnieją nowe metody, jak zastosowanie gazu do centralnego ogrzewania poszczególnych mieszkań, pokrywania ścian i podłóg materiałami zastępczymi, oświetlenia wmurowane w ściany za matowymi szybami, boazerie w postaci fornierów naklejanych na płótno i wiele innych, nowych metod budowy i wykańczania. wszystko to stworzy niezmiernie ciekawy pokaz syntetyczny, który niewątpliwie zainteresuje liczne zjazdy, jakie w tym czasie będą zorganizowane w dziedzinie architektury i budownictwa.

Wystawa Światowa w Paryżu.

Udział przemysłu polskiego w Wystawie Światowej w Paryżu w 1937 r. przewidziany jest w bardzo skromnych rozmiarach. Całość ma mieć charakter raczej poglądowo - informacyjny, a obejmować ma przestrzeń 160 m². Nad szczegółami naszego wystąpienia

czuwa Komitet pod przewodnictwem b. min. Strassburgera. Dotąd brak dokładniejszych informacji o planach niektórych branż samodzielnego wystąpienia na Wystawie.

W najbliższym czasie oczekiwać należy podania bliższych danych przez polski Komitet.

Różne.

Dotychczasowe wyniki prac Komisji do Zbadania Gospodarki Przedsiębiorstw Państwowych.

W dalszym ciągu prac Komisji do Zbadania Gospodarki Przedsiębiorstw Państwowych złożone już przez członków referentów Komisji sprawozdania i wnioski są dyskutowane i ostatecznie opracowane. Prezydium Komisji odbywa posiedzenia z referentami poszczególnych sprawozdań oraz zaprasza przedstawicieli zainteresowanych Ministerstw celem uzgodnienia wniosków w odniesieniu do poszczególnych przedsiębiorstw.

W toku uzgodnienia są wnioski dotyczące „Reklamy Pocztowej", Wydawnictwa Książek Szkolnych, Zakładów Wodociągowych na Górnym Śląsku, Państwowych Zakładów Higieny oraz Przetwórni Mięsnych w Dębicy i Chodorowie.

W opracowaniu znajdują się wnioski, dotyczące: Przedsiębiorstw Żeglugowych, Stowarzyszenia Mechaników Polskich z Ameryki, „Huty Pokój", „Starachowice", Państwowych Zakładów Przemysłowo - Zbożowych, „Orbisu", oraz „Lotu".

Komisja zakończyła badania w warsztatach więziennych i doszła do wniosku, iż warsztaty te nie stanowią czynnika konkurencji dla rzemiosła prywatnego.

Jak wiadomo, przez Komitet Ekonomiczny Ministrów został uchwalony wniosek o podjęciu przez Komisję badań dalszych przedsiębiorstw, nieobjętych dotychczasową listą.

Przedsiębiorstwa te zostały podzielone na trzy grupy. Pierwsza z nich obejmuje przedsiębiorstwa, które będą podlegały badaniom w ograniczonym zakresie, druga badaniom szczegółowym, wreszcie badanie przedsiębiorstw zaliczonych do trzeciej grupy będzie polegało na ogólnej charakterystyce ich działalności, na podstawie udzielonych przez te przedsiębiorstwa informacji.

Sprawozdanie, obejmujące zasadnicze zagadnienia prowadzonych przez Komisję badań ma być ukończone w terminie do 1 kwietnia 1937 roku.

W sprawie wyjaśnienia wątpliwości w księgowaniu faktur.

Izba Przemysłowo Handlowa w Warszawie wystąpiła do Ministerstwa Skarbu z prośbą o wydanie podległym urzędom wyjaśnienia do orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego w sprawie księgowania faktur. NTA. orzekł, iż księgowanie zakupów towarów nie z chwilą otrzymania faktur, lecz w miarę dokonywania wypłat i za nabyty towar, uzasadnia uznanie ksiąg handlowych za wadliwe i całkowite pominięcie ich, jako środka dowodowego.

Wyrok ten został prawdopodobnie wydany na skutek nadużyć tych handlujących, którzy w złej wierze i dla pewnych machinacji podatkowych zwlekali z księgowaniem faktur za nabyte towary.

Z drugiej strony zdaniem Izby, księgowanie faktur dosłownie z chwilą ich otrzymania jest w praktyce niemożliwe z tego powodu, że każde racjonalnie prowadzone przedsiębiorstwo księguje zakupywane towary po stwierdzeniu zgodności rachunku swego dostawcy ze stanem faktycznym, a to co do ilości, jakości i innych cech nabytego towaru.

Tymczasem w praktyce bardzo często się zdarza, że albo towar nadchodzi przed fakturą, albo faktura została dostarczona przed nadejściem towaru. Ten drugi wypadek zachodzi dość często, gdy dostawca mieszka w innym mieście niż odbiorca, z reguły zaś ma miejsce przy zakupach zagranicznych.

Poza tym należy zauważyć, że faktury zwłaszcza w większych przedsiębiorstwach przechodzą przez szereg działów, zanim zostaną sprawdzone i zaksięgowane. Z tego zatem względu księgowanie nawet faktur krajowych nie następuje z chwilą ich otrzymania, lecz co najmniej w kilka dni później. Natomiast faktury zagraniczne księgowane są przeważnie po paru tygodniach nie tylko z uwagi na czas transportu, ale zwłaszcza w dzisiejszych czasach ze względu na uciążliwe formalności celno - importowe i dewizowe.

Ponieważ zachodzić może obawa, że urzędy skarbowe będą zbyt dosłownie interpretowały powyższy wyrok NTA., uznając w najsolidniej prowadzonych firmach księgi za wadliwe w razie stwierdzonego księgowania z opóźnieniem faktur dostawców — Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie zgłosiła wniosek, aby Ministerstwo Skarbu wydało okólnik, wyjaśniający podległym władzom skarbowym, że omawiany wyrok NTA. należy stosować dosłownie li tylko w przypadku wyraźnego stwierdzenia złej woli płatnika, a mianowicie wtedy, gdy celowo i umyślnie opóźniał księgowanie faktur za dostarczone towary dla osiągnięcia w ten sposób pewnych nielagalnych korzyści.

Nowy właściciel firmy „Blask"

Ogólnie znana fabryka mydeł i proszków do prania Wielkopolska Wytwornia Chemiczna „Blask", pozostawała w okresie ostatnim pod zarządem Wielkopolskiej Spółki Dzierżawnej. Ostatnio drogą przetargu nabył fabrykę p. Jan Kajewski z Poznania. Osoba nabywcy, długoletniego radcy Izby Przemysłowo Handlowej w Poznaniu, jest dobrze znaną w sferach gospodarczych naszej dzielnicy i stanowi gwarancję, że fabryka będzie prowadzoną umiejętnie i fachowo.

Nazwa fabryki brzmieć będzie odtąd: Chemiczna Fabryka Jan Kajewski — Poznań - Starołęka, a towary oznaczone będą nadal popularną nazwą „Blask".

Nowonabywcy, Członkowi naszego Związku, składamy szczere życzenia, by na tej poważnej placówce przemysłowej praca rozwijała się jak najpomyślniej.

Jeszcze o listach przewozowych.

Centralizacja przeprowadzona przez Ministerstwo Komunikacji w sprawie druku listów przewozowych, od pierwszej chwili wywołała w kołach gospodarczych żywe niezadowolenie. Zwracano uwagę, że przez Centralizację podrożono cenę listów o ca 100%, że pozbawia się w ten sposób drukarnie prowincjonalne nieraz znacznej części wszelkich wykonywanych przez dru-

karnie prac. Również forma zamówień, jak i konieczność składania na dłuższy okres przed wykonaniem zamówienia całości opłaty za listy, nasuwały sporo zastrzeżeń. Ministerstwo Komunikacji zajęło w tej sprawie stanowisko (znane naszym czytelnikom), gdzie zmiany motywuje względami techniczno-drukarskimi. Dowiedzieliśmy się tu, że tylko jedna drukarnia w Polsce posiada dostateczne wyposażenie techniczne do druku listów przewozowych.

Praktyka po wprowadzeniu listów nowego typu wykazała nowe braki zaistniałego stanu rzeczy. I tak, przede wszystkim drukarnia, której powierzono wykonanie listów przewozowych dla całej Polski,, w fatalny sposób opóźniała dostawę tych listów, narażając na poważne kłopoty zamawiające firmy, a ponadto same listy przewozowe wykazały poważne braki właśnie od strony technicznej (nieczytelność odbitek przy użyciu specjalnej kalki).

Związek Fabrykantów, który w sprawie powyższej już uprzednio występował do Ministerstwa i przeprowadzał wymianę listów z Instytutem Wydawniczym w sprawach swych członków, przesłał do Ministerstwa nowy memoriał. Wykazano tam na konkretnych przykładach, że drukarnia warszawska nie panuje zupełnie nad zamówieniami wpływającymi z całego kraju i nie wywiązuje się z podanych przez się terminów.

W odpowiedzi otrzymaliśmy pismo Ministerstwa, datowane z 23. I. Komunikuje w nim Ministerstwo, że przy dostawie listów przewozowych przez Instytut Wydawniczy zostały przeprowadzone zasadnicze zmiany, że cytowane przez nas zaległości zostaną bezzwłocznie usunięte, a w przyszłości podobne niedomagania nie będą miały miejsca.

Prosimy PT. Członków, by wszystkie swe skargi w sprawie listów przewozowych, zechcieli natychmiast przesłać na nasze ręce.

Korzystne kupna.

W odległości 3 km od Tczewa jest do nabycia objekt fabryczno - rolniczy, obejmujący: 1) cegielnię parową (nowoczesne urządzenia, w pełnym ruchu, produkcja około 6 milionów rocznie, dobre rynki zbytu) oraz 2) majątek rolny (250 morgów w wysokiej kulturze z bogatym inwentarzem).

Powyższy objekt, wskutek śmierci właściciela, jest korzystnie do nabycia.

—o—

Kilkadziesiąt używanych, ale w dobrym stanie, maszyn jest do nabycia. M. in. są to: wiertarki, toczydło szlifierskie, strugarki, tokarki, gwinciarki, spajak bednarski, młoty parowe, równice, żórawie, kocioł parowy, piły i in.

Bliższych informacyj udziela Biuro Związku Fabrykantów.

Z życia Związku

Posiedzenie Rady Związku.

Posiedzenie Rady Związku odbyło się dnia 21. I. 1937 r. Na wstępie przewodniczący zebrania, p. prezes Maciejewski, powitał nowego członka Rady, w osobie p. inż. Maćkowiaka, przew. sekcji motoryzacyjnej.

P. prezes Maciejewski zapoznał Członków Rady z projektem utworzenia przy Związku specjalnej Komisji doradczej, któraby udzielała fabrykom porad, co do produkcji, przebudowy i zmian we fabryce, oraz w sprawach sanacji przedsiębiorstwa. Nad projektem tym wywiązała się obszerna dyskusja, w wyniku której Komisję taką postanowiono utworzyć, a opracowanie regulaminu i ustalenie składu powierzono Zarządowi Związku. O planie wydania obszernej monografii gospodarczej Ziem Zachodnich dotyczącej spraw rolnych, przemysłowych, handlowych, bankowych i rzemieślniczych informował p. dyr. Łyczywek.

W dalszym ciągu Rada rozpatrywała szereg spraw Związku, a dyrektor przedstawił kilka spraw bieżących i planów na czas najbliższy.

Posiedzenie sekcji przemysłu mydlarskiego.

Na dzień 20 stycznia zwołane zostało do lokalu Związku Fabrykantów posiedzenie sekcji przemysłu mydlarskiego. Na zebraniu było reprezentowanych kilkanaście poważniejszych i średnich fabryk mydła. Proszony o przybycie na zebranie dyrektor Centralnego Związku Przemysłu Mydlarskiego w Warszawie dr Friedman w ostatniej chwili był zmuszony przyjazd swój odwołać.

Posiedzeniu przewodniczył wiceprezes Związku p. r. Stempniewicz. Z ważniejszych spraw omawianych na zebraniu należy wymienić sprawę wysokości kontyngentów i podziału surowców na przemysł i handel, oraz sprawę podwyżki cen za surowce i cen mydła.

Sprawy powyższe referował p. dyr. Łyczywek, poczym zebrani wyczerpująco uzupełniali temat własnymi spostrzeżeniami i uwagami.

Postulaty wysunięte na zebraniu będą postawione i bronione na posiedzeniu Komisji Porozumiewawczej Centralnego Związku Przemysłu Mydlarskiego i Związku Polskich Olejarni w Warszawie.

Po omówieniu dalszych spraw wewnętrznych sekcji zebranie zakończono.

Zebranie browarów ziem zachodnich.

Dnia 23 stycznia 1937 odbyło się w lokalu Związku Fabrykantów zebranie browarów ziem zachodnich, na które poproszono browary z Wielkopolski i Pomorza.

Zebranie przy obecności przedstawicieli kilkunastu browarów zagaił prezes Związku Fr. Maciejewski, poczem dokonano wyboru przewodniczącego zebrania, którym przez aklamację wybrano p. dyr. Naganowskiego, na sekretarza zebrania — wybrano p. wicedyr. Przystanowicza.

Następnie p. dyr. Naganowski wygłosił obszerny referat o obecnej sytuacji browarów zachodnio - polskich i wskazał, że dla zapewnienia sobie należytej ochronny winny we własnym interesie wszystkie zrzeszyć się w Sekcji Browarniczej przy Związku Fabrykantów. W nawiązaniu do tego omawiano stosunek browarów do Związku Browarów w Warszawie.

W dalszym punkcie bogatego porządku dziennego p. adw. Paszkiewicz wygłosił referat na t. „projektu noweli do ustawy o opodatkowaniu piwa". Projekt ten został opracowany przez Prezydium Sekcji na podstawie projektu Min. Skarbu, który ma być w najbliższym czasie wniesiony do Sejmu.

Po przeprowadzeniu drobnych zmian, zebranie jednogłośnie projekt przyjęto, poczym projekt wysłano

do Ministerstw: Skarbu, Przemysłu i Handlu, do regionalnych władz skarbowych, do magistratur Samorządu Gospodarczego, oraz do szeregu Posłów i Senatorów.

Dalej p. dyr. Naganowski wygłosił krótki referat o rozmaitych interpretacjach ustawy o scalonym podatku przemysłowym dotyczącym własnych oddziałów względnie filii browarów.

Wszystkie browary, nie należące dotąd do Związku Fabrykantów, w czasie zebrania zgłosiły swoje przystąpienie.

Następne zebranie ogólne Sekcji uchwalono odbyć w sobotę, 20 marca br. o godz. 11-tej w lokalu Związku Fabrykantów.

Wydawnictwa.

35 lat pracy dla przemysłu spożywczego.

Znana firma Domagalski i S-ka, wydała z racji 35-ciolecia swego istnienia broszurę propagandową pod powyższym tytułem. Zarówno forma, jak i treść broszury chlubnie świadczy o zmyśle propagandowym kierownictwa fabryki. W przystępny i wyczerpujący sposób zapoznaje nas broszura z rozwojem i stanem obecnym przedsiębiorstwa. Broszura posiada sporo ilustracyj.

Wincenty Lutosławski. Jak rośnie dobrobyt. Zarys polskiej teorii gospodarstwa narodowego.

Prof. Lutosławski nie od dziś znany jest jako umysł niepospolity. Z bogactwem jego odczuć i myśli w pełni można się zetknąć przy lekturze wymienionej książki. Ciekawe są dzieje książki. Napisana przed dziesięciu laty, naskutek najróżniejszych perypetyj wydawniczych ukazała się dopiero ostatnio na półkach księgarskich. Autor śmiało podtrzymał swe poglądy i w książce nie poczynił żadnych zmian. Nadaje to dziełu pewien specjalny posmak i zjednywa zgóry szacunek.

Dzieło Lutosławskiego ma silne zabarwienie filozoficzne i konsekwentnie rozwija mesjanizm, którego autor jest wyznawcą. Na lekturze zawiódłby się nadmierny realista, poszukujący gotowych reguł postępowania w życiu codziennym, czytelnik o głębszych zainteresowaniach przeczyta „Zarys“ z satysfakcją i korzyścią, a powódź myśli zawartych w książce każdego zastanowi, choćby miał do tych poglądów najwięcej zastrzeżeń.

„Gospodarka Zachodnia“

Nakładem Agencji Zachód i pod redakcją p. Kazimierza Żakowskiego zaczął wychodzić nowy miesięcznik gospodarczy, pod powyższym tytułem.

Pismo, jako regionalny organ gospodarczy, chce być odzwierciedleniem przeżyć gospodarczych Polski Zachodniej, jej potrzeb, zainteresowań i dążeń.

Z drugiej strony pismo zamierza pracować nad zbliżeniem Wielkopolski z resztą organizmu gospodarczego kraju.

Dotychczasowe numery pisma przedstawiają się bardzo korzystnie zarówno pod względem treści jak i formy.

„Gospodarka Zachodnia“ spotkała się naogół z jaknajżyczliwszym przyjęciem.

Propagandowe przedstawienie w kinie T.C.L.

W kinie oświatowym T. C. L. wyświetla się co niedzielę o godzinie 12-tej w południe propagandowe filmy z dziedziny polskiego przemysłu. W ostatnią niedzielę widzieliśmy na ekranie, jak praca wre w polskich zakładach przemysłowych. Na wstępie ujrzeliśmy kamieniołom granitów „Puchacz“ w Klesowie na Wołyniu. Jest on jednym z największych kamieniołomów w Polsce, utrzymywany i eksploatowany przez Związek Celowy Powiatów Śląskich i kryje zapotrzebowanie materiałów kamiennych całego województwa śląskiego. Z kolei zobaczyliśmy Pudliszki — ośrodek polskiego majątku i polskiej kultury rolnej. Humor i zainteresowanie wzbudził film rysunkowy fabryki anodówek i bateryj „Centra“ oraz wspaniałe zdjęcie największej polskiej fabryki opon rowerowych, samochodowych i lotniczych „Stomil“, będących niezbędnym ogniwem w budowie naszego przemysłu wojennego i motoryzacji kraju. W dalszym ciągu zwiedziliśmy chlubę naszego przemysłu ciężkiego, Zakłady Cegielskiego w Poznaniu, oraz największe Zakłady Odlewnicze Spółki Akcyjnej Herzfeld i Victorius w Grudziądzu i Mniszku pod Grudziądzem. Następnie widzieliśmy fabrykę platerów J. Fraget w Warszawie oraz hutę szkła „Irena“ w Inowrocławiu na Kujawach. Fabryka ta produkuje galanterię szklaną oraz znane słoje do zapraw pod nazwą „Irene Patent“.

Przedstawienie zakończono przeglądem fabryki mydeł i perfum Stempniewicza w Poznaniu. Obecnie w czasach powszechnego kryzysu, kiedy liczne przedsiębiorstwa polskie upadają i wyrzucają na bruk falangi robotników, powinniśmy czuwać nad tym, by popierano wyroby zakładów przemysłowych polskich. Powinniśmy orientować się co jest wyrobem polskim, a co zagranicznym. Dla tego też spieszmy wszyscy w niedzielę o godzinie 12-tej w południe do kina T. C. L. przy ul. Marsz. Focha. Tam zobaczymy filmy wyłącznie polskich i chrześcijańskich zakładów przemysłowych przy bezpłatnym wstępie. (Z. O. P. P.)

Targi Gdyńskie.

W czasie od 20. VI. do 4. VII. odbędą się w Gdyni Targi, zorganizowane przez Towarzystwo Wystaw i Targów w Gdyni.

Targi będą się dzieliły na 6 działów (budowlany, budowy dróg i motoryzacyjny, przemysłu rybnego, przemysłu kaszubskiego i turystyki regionalnej, ekspansji morskiej i L. M. K., uprzemysłowienia Gdyni).

Ceny stoisk wahają się od 5,— zł (wolny teren) do 20,— zł (hala) za metr kw.

Towarzystwo Wystaw i Targów pragnęłoby posiadać ogólniejsze dane co do zainteresowania i życzeń wielkopolskiego przemysłu w stosunku do Targów Gdyńskich. Z tego też względu na prośbę Towarzystwa zwracamy się do PT. Członków o doniesienie nam, jeżeli firma interesuje się Targami Gdyńskimi.

Związek Fabrykantów ponownie prosi P. T. Członków o przysłanie danych w sprawie wysokości ofiar na Pomoc Zimową dla Bezrobotnych, oraz informacyj o stanie przedsiębiorstwa w roku ubiegym (według specjalnie rozesłanej ankiety).

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna, Spółka z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2 a.
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.